

Mondkapjes en het verbod op gezichtsbedekkende kleding: samenvatting

Sectoren waar het verbod geldt:	Nu	Op korte termijn	Middellange termijn (nieuw normaal)	Lange termijn (het voormalige normaal)
Openbaar vervoer	Kwetsbaar: alleen houdbaar op basis van (zeer) ruime interpretatie van de bestaande uitzonderingen in Wet GBK	Mogelijk: tijdelijke regeling in noodverordening per 1/6 OF ??? (Covidwet of wijziging Wet personenvervoer dan al gereed?)	Juridisch afgedicht: regeling op basis van tijdelijke Covidwet of Wet personenvervoer.	Juridisch afgedicht: tijdelijke Covidwet of onderdeel Wet personenvervoer vervallen; Wet GBK kan weer normaal worden toegepast.
Onderwijs	Kwetsbaar: alleen houdbaar op basis van (zeer) ruime interpretatie van de bestaande uitzonderingen in Wet GBK	Kwetsbaar: alleen houdbaar op basis van (zeer) ruime interpretatie van de bestaande uitzonderingen in Wet GBK	Juridisch afgedicht: regeling op basis van tijdelijke Covidwet	Juridisch afgedicht: tijdelijke Covidwet vervallen; Wet GBK kan weer normaal worden toegepast.
Overheidsgebouwen	Niet ideaal: houdbaar op basis van (zeer) ruime interpretatie van de bestaande uitzonderingen in Wet GBK of het eigen handhavingsbeleid	Niet ideaal: houdbaar op basis van (zeer) ruime interpretatie van de bestaande uitzonderingen in Wet GBK of het eigen handhavingsbeleid	Juridisch afgedicht: regeling op basis van tijdelijke Covidwet	Juridisch afgedicht: tijdelijke Covidwet vervallen; Wet GBK kan weer normaal worden toegepast.
Zorg	Juridisch afgedicht: reguliere uitzondering uit Wet GBK volstaat	Juridisch afgedicht: reguliere uitzondering uit Wet GBK volstaat	Juridisch afgedicht: reguliere uitzondering uit Wet GBK volstaat	Juridisch afgedicht: reguliere uitzondering uit Wet GBK niet langer nodig

Info bij eerste slide

• **Verbod gezichtsbedekkende kleding (GBK):**

- geldt in OV, zorginstellingen, onderwijs- en overheidsgebouwen.
- Strekt verder dan alleen een identificatieplicht (dan hoef je maar eventjes je gezicht te laten zien)
- wordt alleen overtreden als het gehele gezicht wordt bedekt (of alleen ogen zichtbaar zijn); alleen een mondkapje levert geen overtreding op.
- Het dragen van mondkapjes in combinatie met andere kleding, waardoor het gehele gezicht wordt bedekt, zou een overtreding zijn *tenzij* zij onder de uitzondering vallen van medische noodzakelijkheid.
- In de zorg is deze uitzondering gemakkelijker te activeren (en gelden er meer). Daar geldt nu dus ook geen probleem met de huidige Wet GBK.
- Voor de andere sectoren geldt dat nu nog niet vastgesteld dat het dragen van mondkapjes noodzakelijk is.
- Na 1 juni wordt dat voor het OV anders. Dan zijn mondkapjes verplicht en dus noodzakelijk.
- Kwetsbaar zijn:
 - OV voor 1 juni (als het lukt dit tijdelijk te regelen in de noodverordening)
 - onderwijs tot inwerkingtreding Covidwet en op basis daarvan vastgestelde amvb/min.reg. en
 - overheidsgebouwen tot inwerkingtreding Covidwet etc. (handhaving in deze gebouwen hebben we overigens deels zelf in de hand)
- zie volgende slide voor mogelijke oplossingen

Mogelijke oplossingen

- - **Wat doen we nu?** voor OV, onderwijs en overheidsgebouwen een beroep doen op een wel erg ruime interpretatie van de Wet GBK en de daarin opgenomen uitzonderingen (m.a.w. accepteren kwetsbaarheid)
- - **Wat kan morgen veranderd zijn?** JenV kan OM instrueren de bestaande handhavingslijn voor de Wet GBK tijdelijk aan te passen m.h.o.o. de uitzonderlijke situatie. Handhavingslijn kan eruit bestaan dat, gelet op de buitengewone omstandigheden: **tijdelijk** (tot aan inwerkingtreding Covidwet) **geen boetes** worden uitgedeeld, indien overtreding van het verbod geheel of gedeeltelijk te wijten is aan het dragen van mondkapjes (boerka's, nikaabs, integraalhelmen etc. blijven gewoon verboden). Tegelijkertijd blijft **identificatieplicht van kracht** (d.w.z. dat iemand wel kort kan worden gevraagd zijn/haar gezicht te laten zien).
- - **Wat verandert met de Covidwet?** In de meest recente versie van het concept daarvan zit een generieke uitzondering op de Wet GBK bij het dragen van bij lagere regelgeving aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen. Daarmee is alles opgelost.

Wat kan absoluut niet?

- Er ontstaat inmiddels een zekere wildgroei aan plannen/oplossingen, waarvan een aantal niet acceptabel is.
1. **Van mensen die mondkapjes willen/moeten dragen, eisen dat ze overige hoofdbedekking afdoen.** Er kunnen hele goede redenen zijn waarom mensen ervoor kiezen hun hoofd te bedekken. Dat kunnen religieuze redenen (tulbanden, hoofddoekjes) zijn, maar dat kunnen ook medische redenen zijn (hoofdbedekking bij hoofdhuid-aandoeningen als psoriasis of bij haaruitval door chemotherapie). Het is apert onredelijk om van mensen die om normale/verklaarbare redenen hoofdbedekking dragen te vragen hiervan af te zien als ze een mondkapje willen/moeten dragen.
 2. **Mondkapjes wegdefiniëren als 'niet-kleding'.** Dit is niet mogelijk omdat mondkapjes in de wetsgeschiedenis van de Wet GBK expliciet worden genoemd als mogelijke vormen van gezichtsbedekking in de zin van de wet. Verder zou dat voor de toekomst een onnodig precedent scheppen. Dat zou namelijk kunnen betekenen dat je lagere regelgevers de mogelijkheid biedt om zich onder de werking van de wet uit te definiëren.

Beslispunt

Voor het OV tot 1 juni EN voor onderwijs en overheidsgebouwen tot de inwerkingtreding van de Covidwet moet een keuze worden gemaakt tussen ofwel:

- *Het door het OM laten opstellen van een tijdelijke aangepaste handhavingslijn (**actie JenV i.a.m. BZK**)*

dan wel:

- *Het houden bij de huidige (juridisch kwetsbare) ophanging aan de bestaande uitzondering in de Wet GBK (**geen actie**)*